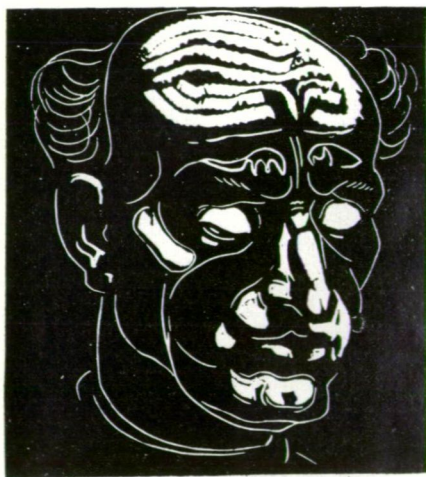

lehetősen heterogén, amiben még hely szorul wagneri momentumoknak is (a megváltás motívuma, vagy a hajó elsüllyedésének szimbolikus töltése különösen szembeötlő). Rádásul a hallgató hajlamos Grieg kicsit érzélgős-szentimentális muzsikájára emlékezni, jóllehet az színpadi kísérőzene, s mivel levegőjében nem pótolni, hanem hozzáadni akar a drámai költeményhez, így célját inkább eléri, mint Egk operája.

Mégis komoly tett, rokonszenves, művészileg értékes vállalkozás volt *Vaszy* Viktortól a bemutató. A szegedi operatársulat egy erejét, képességét ugyancsak próbára tevő sorozat látványos állomásához érkezett, a kitűnő karmester azokkal az erényekkel fogta össze az együtttest, melyet már annyiszor megcsodáltunk: a zenét csalhatatlan pontossággal érzékelő, biztos kezű, dinamikus vezetése nem elsősorban a szereplők külön-különi eligazításával bibelődik, hanem a zenekart és a színpadot fogja össze, a *hangzás* egységében szemlélhető ideális hatását keresi. Az ibseni és az egki vonal ellentmondásaiból fakadt a rendezés legfőbb dilemmája: *Bozóky* Istvánnak minden különösebb támpont, előzetes tapasztalat híján kellett valami eredetit konstruálni a színen. *Székely* László diszletei mindenesetre direkt szemléletességgel biztosították a két „színpadi dimenziót”, a realitások és az ábrándok színhelyének térbeli elválasztásával, megkülönböztetésével. A rendezés naturalista színfoltjai ellenére jobbára jelzészzerű, a szereplők mozgatása mindig harmóniát talál a zene szempontjaival — ennyivel feltétlenül jó szolgálatot tesz az egyébként színvonalas előadás egységének, bár az egész színpadkép kiállítása dekoratívabb, fantáziagyújtóbb is lehetne. A hiányérzetet csak részben feledtetik *Takács* Katalin színes jelmezei és a vendég *Fodor* Antal koreográfiáját életre keltő, a trollok egzaltált-buja mesefiguráit megidéző *balettkar*.

A népes szereplőgárda élére a címszereplő *Gyimesi* Kálmán neve kívánczik. Korábbi buffoszerepeiből rugalmasságot, masszívabb alakításából letisztult értelmezést hozott magával, s ötvözőtt szerencsésen: zeneileg-színészilleg szinte hibátlan, kerek, egészséges produkcióvá. Hasonló erényekkel hívta fel magára a figyelmet a kitűnően diszponált *Szabó* Miklós öreg *Dovre*-ja, akinek gazdag képzelőereje és intelligenciájára vall ennek az operaszínpadon ritka figurának megkomponálása. Solvejg finom vonalakkal rajzolt alakját *Berdál* Valéria bensőségesen avatta hitelessé. Aase szerényre transzponált szerepét *Lengyel* Ildikó markáns színekkel tölthette meg, a vörös hajú nő összetett figurájában *Harmath* Évának maradt ereje megvillantani az anya és a kurtizán metamorfózisait. *Karikó* Teréz Ingridje, *Vargha* Róbert Mads-a, valamint a három kereskedő (*Réti* Csaba, *Szabady* István, *Halmi* László) és a három fekete madár (*Sztanics* Ibolya, *Bálint* Ilona, *Szabadits* Judit) az előadásból nekik szánt helyen és időben találó karaktereket elevenítettek meg. *Sinkó* György az elnök, *Juhász* József az udvari troll maszkjában keltett figyelmet, *Gregor* József (az ismeretlen) kellemetlen rekedtségét technikailag ügyesen próbálta észrevétlenül hagyni. *Börcsök* Istvánt, *Teleki* Vilmát és *ifj. Rác*z Imrét villanásnyi szerepekben hallottuk. A biztosan intonáló, egyenletesen éneklő kórus *Szalay* Miklós előkészítő munkáját dicséri.

NIKOLÉNYI ISTVÁN

KOPASZ MÁRTA: MUTATVÁNY A KÉSZÜLŐ JELLEMÉK C. SOROZATBÓL